

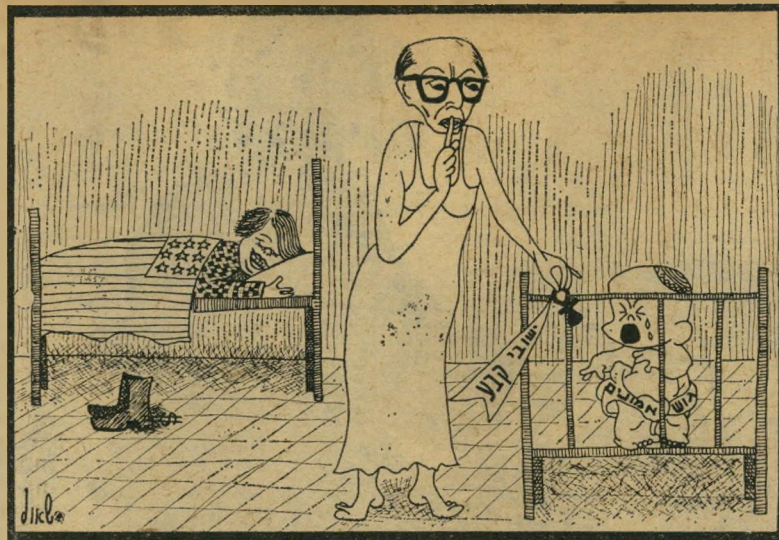
ינתנה לו כל גישתה אל החומר הראשון המזוהה באילו אמרה: "לשם מה לך לראות את החומר? קרא אותו בעינינו." רום התרעם בפני השופט על התנהגותו של מפקד ממשטרת מחוז תל-אביב, וטען: "לא ייתכן שהממשטרה תצא אל הציבור עם פרטים ועובדות המהווים תזמורת-אמנות המקומם להתברר בבית-המשפט ולא בארץ צעירה-תיקשורת." אך השופט, ד"ר מנחם בוכוויץ, לא קיבל טענה מישפטית זו וסתר אותה בקובעו חדר-משמעת. הזכרתה של הממשטרה לדוחה לציבור על מעשי פשע ושחשפה. השופט השמיט את הוויכוח המישפטי הזה, ולא הזכיר כלל בפרוטוקול הדיון פסגיה זו והעללתה.

אחרי הדיון התרעם עורך-הדיון רום לא רק על גורל לקוחותיו שלא זכו למישפט דוגן, אלא גם על התקבט הציבורי של הפרשה: "יום קודם נרצח את דינו של מרשי, או מה יעזור מה שנטען? המקום הראשון שבו צריכות להימדד ראיות מישפטיות הוא בית-המשפט. מלכתחילה נבר צאפי במצב נחות. הלקוח שלי יכול היה להיות בהנהגתו בעת המיקרה, אבל השטר פט כבר מע ברדיו שהכל ברור, או מה יש לי עוד לטעון?"

לא היה ספק בכך שהשופט טעה בתחרות, ועוד יותר בהערה שהושמע ביהס לזכותה של הממשטרה להרוץ דינו של חשוד. אך בני הוגג אבני בשלחו ל-15 ימי מעצר.

עו"ד רום לא יותר. הוא הגיש ערעור לבית-המשפט המחוזי, ואומנם, השופטת שולמית ולנשטיין קיבלה חלק מטיעוניה, החליטה לשחרר את אורה אבני ממעצר בערבות של 100 אלף ל"י. אולם השטר פטת סירבה בהחלטתה להכנס לשאלה הי עקרונית האם פגע ניצב טימקין בהליכי המישפט במסיבת-העיתונאים שערך.

רודף פירסומות. נראה שהממשטרה לא התפקה רק במסיבת-העיתונאים ש-

ש... ש... אל תעיר את הודו!

היו שהתלוצצו במיסדרונות בית המשפט, שכששופט וקצין ממשטרה שוגים בריתם הסבירו את התנהגותו של טימקין כרדיפת הפירסומת שלו שאינה יודעת יחד — זמיה הזכחה לקיום פשע מאורגן.

האף-בי-איי חושד שסוכן ישראלי הוא שגנב את האורניום שניעלם

דו"ח היה שצירוף של גיהגול ספרים כושל עם מדידה לקרייה הוא שגרם להיעלמות האורניום. רק עתה, יותר מעשר שנים אחרי שהדבר אוזכר במיסמכי הוועדה לאנגריה אטומית, החלה התעניינות מחודשת באיזה פרשה. האשמות שהועלו על-ידי חבר אחת הוועדות המפקחות על בטיחותם של התרורים הגרעיניים טענות כי קיימות "הוכחות רציניות" כי חלק מאתו אורניום נגנב ולא נעלם בין ספרי החשבונות.

מידע סודי מאין-כמוהו

ותר מזה, עתה רק מסתבר, כי בשעתו שקלו חברים של הוועדה לאנגריה אטומית ושל הוועדה המשותפת של הקונגרס לאנגריה אטומית את האפשרות שמדינה זרה, בשיתוף עם הנהלת אותו מיפעל בפנסילבניה, קשרו קשר לגנב את האורניום. במהלך החקירה, שנפתחה בי שנת 1965, היו החשדות העיקריות סיון ומדינת ישראל.

רק לפני חודשים ספורים הוצגה ישראל לעיני העולם כשודדת של אחד החומרים האסטרטגיים המסוכנים ביותר — האורניום — המשמש ליצור פצצות גרעיניות. פרשת ארגיית האורניום שנעלמה על מיטענה בדרכה מגרמניה לאיטליה, העסיקה שברעות רבים את עיתוני העולם. שיגעו כולם למסקנה כי היה זה מיבצע מבריק נוסף של השירותים החשאיים של מדינת-ישראל. הדי הפרשה טרם נדמו. היא תחזור ותצוף מחדש כאשר הוכנו הספרים בעולם יפיעו את הספרים הרבים שנכתבו בעיקבות חשיפת הפרשה, ובבתי הקולנוע תוצג הגרסה הקולנועית של קשר האורניום הישראלי.

אך אם לא היה די בכך כדי להציג את ישראל כמי שמנסה לשודד את אוצרות האורניום העולמי על-מנת להעשיר את כוריה, התפוצצה עתה פרשה חדשה, שי אליה שורבב שוב שמה של מדינת ישראל. גם הפעם התעורר החשד כי ישראל קשר רה בפרשה פיסוטורית זמורה של היעלמות אורניום — הפעם מלביביה של ארצות-הברית.

החילתה של הפרשה עוד בחודש ספטמבר 1964, מפקחים של ועדת האנגריה האטומית האמריקאית ערכו או בדיקה שיגרתית במלאי האורניום שהוחזק במפעל על פרטי קטן במערב פנסילבניה, שבו נעשה חלק מהתליך העשרת החומר הזה. בבדיקת ספירי המלאי של המפעל התברר לחוקרים, לתדהמתם, כי בתקופה של שמונה שנים שקדמה למעמד הגילוי, נעלמו ממחסני המפעל כ-180 קילוגרם של אורניום-235. קצת פחות ממתחית של כמות זו היתה של אורניום מעושר מאד המשמש ישירות לצרכי נשק גרעיני. כמות כזאת של אורניום מספיקה לייצור ארבע פצצות גרעיניות ששומות כל אחת מהן שווה ל-20 אלף טון של טיטאניום.

רק כעבור שנתיים נכתב דו"ח על הפרשה, ובו ניסו מפקחי הוועדה האמריקאית לאנגריה אטומית למצוא הסברים להיעלמות האורניום ממחסני המפעל, אך לא שוכן ליד העיר אפולו בפנסילבניה. תהסי בר המתקבל ביותר על הדעת, לטענת הי

ראש-המוסד לשעבר הראל להדום!

הזשערה האחרונה, כי בשעתו בוצע באותו מיפעל מעשה של גניבה גרעינית, הועלתה על-ידי גיימס קונראן, בוחן אמצעי עיי-שמירה של ועדת התקנות הגרעיניות. שמונה בשנת 1975 כחבר בקבוצת מחקר מיחדת שבחנה את אמצעי הבטיחות היד בלסחון במפעלים גרעיניים מסחריים. בי ראיון שהעניק קונראן הוא טען, בין השאר, כי פקידים של הסוכנות הגרעינית הי אמריקאיות השונות העלימו משילטונות הבטיחות הגרעינית מידע המתיחס להיעלמותם של חומרים גרעיניים או לניסיונות להעלים חומרים כאלה.

במכתבים שהיפנה בחודש אפריל השנה, בין השאר גם לנשיא גימי קארטר, טוען קונראן כי שיטות האבטחה הקיימות של חומרים גרעיניים בארצות-הברית לקיחות, וכי המוסדות הנוגעים בדבר מעריכים יתר על המידה את הקשיים בגניבת דלק גרעיני והפיתו לנשק.

בין השאר טען קונראן כי הועלם תוסתר ממצג מידע הנוגע לפרשת היעלמות הי אורניום שנתגלתה בשנת 1964 במיפעל הגרעיני בפנסילבניה. לטענת אחד הפקדי דים הבכירים לשעבר בבית הלבן, המידע שחפש קונראן סווג כסודי בצורה בלתי-רגילה. עם זאת הובא אותו מידע סודי ל ידיעתם של פקידים בכילים בוועדה לאנגריה אטומית בשנה שעברה.

בכתבת שפרסמו בעיתונות האמריקאית בקשר לחשדות של גניסת האורניום מיפעלים פרטיים בארצות-הברית, טענו כי הפרשה היא עדיין בגדר תעלומה. השבדה ששמה של ישראל שורבב אל אותן כתבות, כמדינה שהיתה חשודה בניעני האף-בי-איי בקשירת קשר לגניבת האורניום, העמידה את ישראל שוב באור של שודדת האורניום של העולם המערבי.

בתקופה בה נעלם האורניום שימש איסר הראל כראש המוסד וכממונה על שירותי הביון והמדיעין של מדינת-ישראל. כאשר נשאל איסר הראל השבוע לתגובתו על הפירסומים בעיתונות האמריקאית בדבר החשדות שהועלו, כאילו ישראל מעורבת בגניבת האורניום בארצות-הברית, הגיב: "בתקופת כהונתי עד 1963, לא היה שום דבר כזה. לא היתה שום פנייה של האף-בי-איי כדי לקבל מידע בנושא זה. בזמני לא ייתכן כלל שהיה חבר כזה." הראל חקירת האף-בי-איי החלה רק בי שנת 1966, שלוש שנים אחרי שאיסר הראל פרש מתפקידו.

שופט-שולם בוכוויץ טען: לפגם

ערכה. השאיפה להפגין את יעילותה גרמה לה לנצל את אמצעי-התיקשורת ולי-השתמש בהם כדי לשכנע את הציבור שי היא אכן תפסה את האשמים.

אחד הצדדים בתורת פירסום את הידיעה על הדיון תחת כותרת שאינה משאירה מקום לספק: "בעלי הבוסטיק לא היססו לסקן חיי אדם כדי לזכות ברווח", נאמר. רק חדי עין שבק הקוראים יכול לתבחין שהר כותרת כולה נגזרה במראות והיא רק ציטוט מדוברי ניצב המישטרה, מפקח שמואל קורנבלאו. אך הצדק נימלה לפתע מכיוון בלתי-צפוי. הויעץ-המישפטי לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, ראה אף הוא טעם-לפגם בי מעשה של טימקין ודחה הסבר לכך מפני המפגל. כתב ברק להניצב-תבדוי: "נדהמתי ממסירת מידע בכלי-התיקשורת בדבר מולכי חקירה, שמות החשודים, פרטים על הודאות שנמסרו במישטרה, הפרטים טיעון אלייבי וכיוצא בזה. כל זאת, בניגוד לסללים האלמנטריים כי מישפטן של אדם חייב להיחרך בביהי-מישפט ולא בכלי-התיקשורת, אותה לך אם תודיעני באשר לצדדים אשר בכוונתך לנקוט-בי עניין."

הודעה זו העמידה במצב מבין גם את שופט השלום הד"ר מנחם בוכוויץ. היא הוכיחה שגם הוא לא היה מודע למה שהויעץ המישפטי הגדיר כ"סללים אלמנטי-טריים".